

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1157/2019
30.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милија Јевтовић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Слободан Драгутиновић, адвокат из ... и ВВ из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3298/18 од 23.11.2018. године, у седници одржаној 30.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

Делимично се **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3298/18 од 23.11.2018. године, **ОДБИЈА СЕ**, као неоснована жалба тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Ужицу П 1134/17 од 01.02.2018. године у делу у коме су обавезани тужени да тужиоцу солидарно плате 2.176.797,24 динара.

У преосталом делу, за камату, **ОДБИЈА СЕ**, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3298/18 од 23.11.2018. године

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова поступка по ревизији плате 228.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу П 1134/17 од 01.02.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је захтев тужиоца и обавезани тужени да тужиоцу на име обрачунате законске затезне камате на износ главног дуга од 4.686.235,60 динара, за период од 12.11.2013. године до 30.01.2017. године, солидарно плате 2.176.797,24 динара, са законском затезном каматом од 31.01.2017. године, као дана подношења тужбе до исплате. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно на име трошкова поступка плате 233.300,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3298/18 од 23.11.2018. године, преиначена је првостепена пресуда и одбијен, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му на име обрачунате законске затезне камате на износ главног дуга од 4.686.235,60 динара за период од 12.11.2013. године до 30.01.2017. године солидарно плате 2.176.797,24 динара, са законском затезном

каматом од 31.01.2017. године, као дана подношења тужбе до исплате и одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 87/18), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија делимично основана.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом Основног суда у Ужицу К 266/10 од 29.06.2010. године, тужени су оглашени кривим због кривичног дела злоупотребе овлашћења у привреди, осуђени на казне затвора и обавезани да тужиоцу на име имовинскоправног захтева солидарно плате 4.686.235,60 динара. Тужилац је на основу напред наведене пресуде Основном суду у Параћину поднео предлог за извршење 08.07.2013. године, који суд је решењем од 12.07.2013. године одредио предложено извршење. С обзиром да напред наведеном правноснажном пресудом Основног суда у Ужицу К 266/10 од 29.06.2010. године тужиоцу није досуђена камата на име главног дуга и да тужилац није наплатио своје потраживање до 12.11.2013. године, тужилац је Основном суду у Ужицу поднео тужбу, тражећи да се обавезу тужени да му на главни дуг плате камату за период од 10.11.2010. године до 12.11.2013. године у висини од 2.219.230,00 динара, о ком захтеву тужиоца је правноснажно одлучено. Како тужени нису извршили своју обавезу ни до 30.01.2017. године, тужилац је тужбом тражио да се обавезу тужени да му на износ главног дуга плате камату за период од 12.11.2013. године до 30.01.2017. године у висини од 2.176.797,24 динара, са каматом од подношења тужбе, а чија висина је утврђена на основу налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио захтев тужиоца, применом члана 277. и 324. Закона о облигационим односима, јер је сматрао да како тужилац своје потраживање у висини од 4.686.235,60 динара, које је утврђено правноснажном пресудом Основног суда у Ужицу К 266/10 од 29.06.2010. године није наплатио ни до 30.01.2017. године, да има право на камату на главни дуг за период од 12.11.2013. године до 30.11.2017. године, као и на камату на тај износ.

Другостепени суд је одлучујући о жалби тужених преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован захтев тужиоца, сматрајући да тужилац нема право на камату на износ главног дуга од 4.686.235,60 динара за период од 12.11.2013. године до 30.11.2017. године, с обзиром да је тужиоцу правноснажном пресудом досуђена камата на износ главног дуга од 4.686.235,60 динара за период од 10.11.2010. године до 12.11.2013. године у висини од 2.219.230,00 динара, са каматом на тај износ од 12.11.2013. године да исплате, те да како се захтев тужиоца односи на будућу камату, да се главно потраживање не може састојати у будућој камати, нити предмет тужбеног захтева може бити будућа камата, с обзиром да је тужиоцу законска затезна камата већ досуђена почев од 12.11.2013. године до исплате.

Основано се ревизијом тужиоца указује да је другостепени суд на утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право у вези одлуке о главном захтеву.

Чланом 277. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује, поред главнице и затезну камату по стопи утврђеној савезним законом. Чланом 278. ставом 1. истог закона, прописано је да поверилац има право на затезну камату без обзира на то да ли је претрпео какву штету због дужникове доцње. Чланом 279. ставом 1. истог закона прописано је да на доспелу, а неисплаћену уговорену или затезну камату, као и на друга доспела повремена новчана давања не тече затезна камата, изузев кад је то законом одређено. Чланом 324. став 1. истог закона прописано је да дужник долази у доцњу када не испуни обавезу у року одређеном за испуњење.

Тужени су правноснажном и извршном пресудом Основног суда у Ужицу К 266/10 од 29.06.2010. године обавезани да тужиоцу на име имовинскоправног захтева солидарно плате 4.686.235,60 динара. С обзиром да тужени нису испунили ову своју новчану обавезу, тужилац је, на основу напред наведене правноснажне и извршне пресуде, Основном суду у Параћину 08.07.2013. године поднео предлог за извршење, који суд је решењем од 12.07.2013. године одредио предложено извршење. Како тужени ни до подношења тужбе нису извршили своју новчану обавезу утврђену напред наведеном правноснажном и извршном пресудом Основног суда у Ужицу К 266/10 од 29.06.2010. године, односно платили главни дуг, то тужилац, супротно закључку другостепеног суда, а како је то правилно закључио првостепени суд, сходно напред цитираним одредбама Закона о облигационим односима, има право на камату на износ главног дуга од 4.686.235,60 динара (досуђеног правноснажном пресудом Основног суда у Ужицу К 266/10 од 29.06.2010. године) за период од 12.11.2013. године до 30.01.2017. године у висини од 2.176.797,24 динара.

Имајући у виду напред наведено, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 2. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Првостепени суд је усвојио захтев тужиоца и обавезао тужене да тужиоцу на име обрачунате законске затезне камате на износ главног дуга од 4.686.235,60 динара, за период од 12.11.2013. године до 30.01.2017. године, солидарно плате 2.176.797,24 динара, са законском затезном каматом од 31.01.2017. године, као дана подношења тужбе до исплате. Међутим, по оцени Врховног касационог суда, првостепени суд је одлучујући о захтеву тужиоца за исплату камате на износ од 2.176.797,24 динара, почев од 31.01.2017. године, као дана подношења тужбе до исплате, погрешно применио материјално право, односно одредбу из члана 279. Закона о облигационим односима. Наиме, доцња дужника новчане обавезе повлачи за собом и плаћање затезне камате (члан 277.), без обзира да ли је поверилац због тога претрпео штету (члан 278.). Међутим, Законом о облигационим односима прописано је и правило о забрани тзв. анатоцизма, тј. да на доспеле а неисплаћене камате не тече затезна камата, изузев када је то законом прописано, па како се према Закону о облигационим односима не може наплаћивати камата на камату, то се не може прихватити, као правилан закључак првостепеног суда да тужилац има право на камату на износ од 2.176.797,24 динара, са којих разлога је одбијена, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против другостепене пресуде у делу у коме је преиначена првостепена пресуда и одбијен, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му на износ од 2.176.797,24 динара, плате законску затезну камату од 31.01.2017. године до исплате.

Са напред наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 414. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

С обзиром на то да је тужилац делимично успео у поступку по ревизији, то тужилац има право на трошкове по ревизији, сагласно члану 165. ЗПП, са којих разлога су обавезани тужени да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка плате на име састава ревизије 33.000,00 динара и на име таксе на ревизију и одлуку по ревизији у износу од по 97.500,00 динара, укупно 228.000,00 динара, на основу члана 153. и 154. ЗПП, а сагласно важећој АТ и ТТ, са којих разлога је одлучено као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић